

De twee burenen.

<https://hdl.handle.net/1874/355711>

gec

10

DE

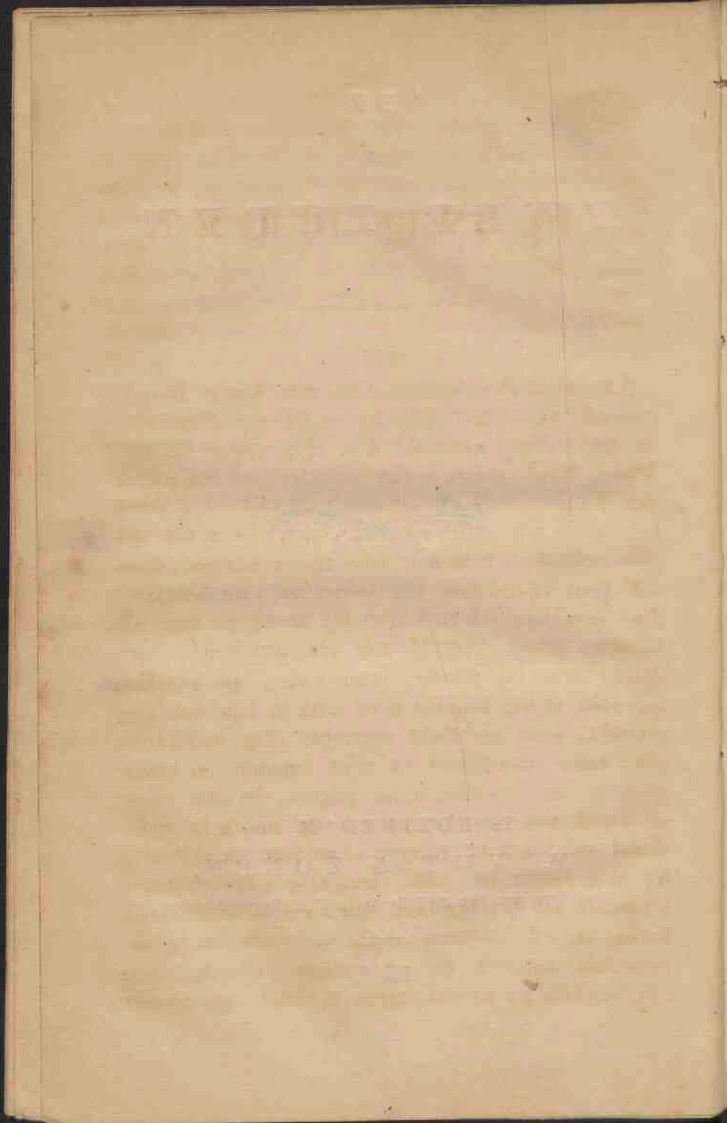
TWEE BUREN.

Te ROTTERDAM, bij
M. WIJ T & ZONEN,
Drukkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap.

—
1846.

[83]

DE TWEE BUREN

Op eenen Zondag-morgen zag men Kasper Dubois, inwoner van eene der groote steden van *Frankrijk*, ter kerke gaan, vergezeld door zijne vrouw en kinderen. Reeds sedert eenige maanden had het gedrag van Kasper veel verwondering gewekt; hij stond bekend als een eerlijk handwerksman, die zijnen tijd goed besteedde, niemand eenig onrecht aandeed, doch ook geen vijand was van feesten en vermakelijkheden; eensklaps echter scheen hij treurig en ongerust te zijn, geheel vervuld met één denkbeeld; kort daarna was hij ernstig, maar kalm, en van dat oogenblik af had iedereen meer orde in zijn huis opgemerkt, meer zachtheid tegenover zijne betrekkingen, meer waardigheid in zijne houding, en eenen ijver in het vervullen zijner pligten, die door velen als overdreven werd beschouwd. De huiselijke godsdienst werd iederen morgen door hem nagekomen, hij ging trouw ter kerk, besteedde zijne uitspanningsuren aan het bezoeken van arme of ongelukkige buren, en zelfs diegenen, welke — ziende dat hij de vermaken ontweek die hij vroeger najaagde, zich van vloeken en kwaadspreken onthield, en zoowel

hart als leven zocht te hervormen — hem te streng vonden en hem gaarne den bijnaam van dweeper hadden willen geven, werden getroffen door zijne opregte verzekering van eene vrome vriendschap, door den vrede, welken zij zagen heerschen in zijn huis, en door zijne standvastige en innige blijdschap zonder eenige vertooning; zoodat zij niet konden nalaten hem lief te hebben, hem onwillekeurig toe te juichen, en al wilden zij het zich niet bekennen dat hij meer waard was dan vroeger, dan toch dat hij gelukkiger scheen.

Naast Kasper Dubois woonde Pieter Martin, gelijk hij schrijnwerker. In beider huis was weinig overeenkomst. Terwijl men bij den eersten zelden met geweld hoorde spreken, en het leven voorbijging als een zacht vlietend beekje, was het alsof een aanhoudende storm de woning van den tweeden beroerde; nu schreijende kinderen, die men door bedreigingen zocht te bedaren, dan ruwe liederen; nu een eindeloos gepraat, dan wanorde, ongeregelde gewoonten; ieder lid van het gezin had klagten en wederbeschuldigingen, en op ieders gelaat was de uitdrukking te lezen van ontevredenheid, zelfs al zocht men die te verbergen onder den schijn van vrolijkheid.

Op dien Zondag-morgen, waarvan wij spraken, ging Kasper volgens gewoonte naar de kerk; hij moest de werkplaats van Pieter Martin voorbij gaan, die, gelijk iederen Zondag het geval was, ten halve openstond, en, door de half openstaande deur zag men Pieter, al fluitende, in eenen hoek aan het werk, terwijl zijne knechts eenig besteld werk afmaakten.

Toen Kasper voorbijging, wendde zijn blik zich onwillekeurig naar de werkbank van Pieter, ook deze zag op en bemerkte dien blik; de twee bureu keerden zich om, de een schaamde zich, de ander zuchtte. Kasper vervolgde stil en treurig zijnen weg, zijne ziel werd gekweld door een bepaald denkbeeld, bijna door een verwijt. De woorden van den Apostel: *Ik ben verzekerd dat gij magtig zijt om ook elkander te vermanen*, Rom. XV: 14, reddeden hem uit de twijfeling waaria hij verkeerde. Ik neem mij voor, dacht hij, met Gods hulp, mijne valsche schaamte en de vrees voor de menschen te overwinnen.

Bij het uitgaan der kerk moest Kasper de woning van Pieter wederom voorbij; daar gekomen wenkte hij zijne vrouw om zonder hem haren weg te vervolgen, terwijl hij de werkplaats intrad. Pieter was alleen, hij floot en schaafde nog en bemerkte eerst de tegenwoordigheid van zijnen buurman bij het groeten van dezen; hij zeide toen eenige woorden, bezag zijne werktuigen en scheen blijkbaar zoowel verlegen als ongeduldig te wezen. Kaspar reikte hem de hand. »Mijn vriend,» zoo begon hij met eene bewogene stem, »vergunt gij mij u openhartig toe te spreken?.... Ik heb iets op het hart dat mij bezwaart.... Ook des Zondags werkt gij....» Pieter ontzette zich. »Is het eene preek die gij mij komt houden?» mompelde hij. »Denk dit niet, buurman,» hernam Kasper met hartelijkheid, »waarlijk, denk dit niet, neen, ik kom niet tot u om u hoogmoedige vermaningen te geven; ik houd mij zelven niet voor beter dan gij zijt; ik gevoel dagelijks in

mij driften en hartstogten, die mij zeggen dat ik een zondaar ben, en ik heb de verwaandheid niet uwe handelingen te willen regelen; maar ik zoude de liefde te kort doen en den Heer mishagen, indien ik, terwijl ik weet dat gij Hem beledigt, dit gerust bleef aanzien, zonder u te waarschuwen voor het gevaar, waarin gij verkeert. Zie in mij slechts eenen vriend, die uw tegenwoordig en vooral uw eeuwig geluk vurig verlangt, en verstoot mij niet als iemand die u komt lastig vallen."

Pieter zette zich neder, maar antwoordde niet; Kasper plaatste zich naast hem en vroeg na eenige oogenblikken van stilte: »Mijn vriend, gelooft gij aan God?"

»Hoe zou het ons gaan, indien wij niet aan Hem geloofden?" riep Pieter uit, eenigzins geraakt door deze vraag.

»Zoo gij aan God gelooft," vervolgde Kasper, »aan eenen regtvaardigen, heiligen, volmaakten God, Schepper en Heer van alle dingen, aan eenen God, wiens magt en liefde zich reeds hier openbaren, en wiens roem, majesteit en barmhartigheid nog veel heerlijker zullen schitteren in het toekomstige leven; indien gij daaraan gelooft, dan zijt gij overtuigd, niet waar? dat die God de zonde niet kan beminnen, en dat dezelve voor Zijn aangezicht volstrekt niet bestaan kan?"

Pieter knikte toestemmend.

»Maar daar God goed voor ons is," hernam Kasper, »zijt gij er toch ook van overtuigd, dat Hij ons, Zijne kinderen, niet heeft willen overlaten aan de zinnelijke begeerlijkheden, aan de ongeregelde

driften, aan allerlei verzoekingën die ons bestormen, zonder ons de middelen te verschaffen om onze vijanden te herkennen, en ons wapenen te schenken om hen te bestrijden."

Pieter zweeg, daar hij niet wist wat hij zoude antwoorden.

» Hij heeft dit gedaan, mijn waarde vriend," vervolgde Kasper. » Hij heeft ons, u zoowel als mij, een geweten gegeven, dat bij iedere zonde en iedere ongehoorzaamheid smartelijk wordt aangedaan, en zonder ophouden deszelfs stem verheft om ons toe te roepen: » dit is goed, of dit is kwaad." Hij heeft ons, u zoowel als mij, de Heilige Schrift doen kennen, die boeken welke waarheid, licht en overtuiging in zich bevatten. Hij wil ons hulp verleenen: ons geheele leven spreekt van Zijne Voorzienigheid, en wanneer wij ons hart doorzoeken, worden wij onze ellende gewaar, die ons nog beter Zijne grootheid doet beseffen. Gij ziet dus, mijn vriend, dat God ons van alle zijden dringt."

» Ik geloof aan Hem, zoowel als gij," zeide Pieter met eenige krenking.

» Deze nieuwe verzekering verblijdt mij," hernam Kasper, » welnu, indien gij waarlijk in Hem gelooft, met uwe gansche ziel, en Hem beschouwt als uwen Schepper, Verlosser en vertrooster, indien gij het diep gevoelt dat gij door Hem *alles* bezit en buiten Hem niets; indien gij gelooft dat Hij ons Zijnen wil duidelijk heeft geopenbaard, dat die wil onherroepelijk is, en dat men, door daaraan ongehoorzaam te zijn, zich zelve veroordeelt, — wat blijft mij dan over, dan u een van Zijne meest uitdrukke-

lijke geboden te herinneren. Ten opzichte van de heiliging van den Zondag zijn Gods bevelen bepaald en duidelijk. Ziehier mijnen Bijbel, wij willen het nalezen: *Gedenkt den Sabbathdag, dat gij dien heiligt, zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen. Maar de zevende dag is de Sabbath des Heeren uwes Gods: dan zult gij geen werk doen, gij, noch uw zoon, noch uwe dochter, noch uw dienstknecht, noch uwe dienstmaagd, noch uw vee, noch uw vreemdeling, die in uwe poorten is. Want in zes dagen heeft de Heer den hemel en de aarde gemaakt, de zee en alles wat daar in is, en Hij rustte ten zevenden dage: daarom zegende de Heer den Sabbathdag en heiligde denzelven.* Exod. XX: 8—11. Gij ziet hoe de Eeuwige hier tot bijzonderheden is afgedaald, met hoeveel zorg Hij de beweegredenen Zijner bevelen opgeeft. *God heeft den zevenden dag gezegend, en dien geheiligt, omdat Hij op denzelven gerust heeft van al Zijn werk, hetwelk God geschapen had om te volmaken.* Gen. II: 3. Hoe krachtig wordt ons met deze woorden de heiligheid uitgedrukt van eenen dag, die ons, als het ware, van eeuw tot eeuw dien dag vertegenwoordigt, waarop de Almagtige het scheppingswerk ten einde bragt; dien dag, waarop, zoowel uit den hemel als van de aarde, duizend stemmen voor het eerst tot Hem opklommen, om Hem dank te zeggen en lof te zingen. Lees nu nog dit: *Onderhoudt dan den Sabbath, dewijl hij ulieden heilig is: wie hem ontheiligt zal zekerlijk gedood worden; want een ieder die op denzelven eenig werk doet, die ziel zal uitgeroeid worden uit het midden harer vol-*

keren. Exod. XXXI: 14. Ach, indien de Oneindige het doodvonnis uitspreekt over den overtreder dier wet, dan is het omdat zij onveranderlijk is, mijn vriend, gelijk de geheele wet, en dat men dezelve niet ligtvaardig mag behandelen."

» Nu ja,» viel Pieter hem in de rede, » dat was toen het geval; hetgeen goed was voor de Joden, is het daarom niet meer voor ons."

» Meent gij waarlijk wat gij daar zegt? Geloofst gij inderdaad dat Gods wil veranderd is, dat, dewijl de aardsche straf heeft opgehouden te bestaan, het onnoodig zoude wezen den rustdag te heiligen, en dat de herhaalde, de bepaalde beloften van het Oude Verbond nu hunne kracht hebben verloren?" Laten wij dan te zamen het Evangelie openslaan, en wij zullen zien dat Jezus den Sabbath eerde, dat Hij dien dag verkoos om het volk te onderwijzen, door het uitleggen der Schrift in de Synagoge. Wij vinden er hier voorbeelden van: *En Jezus kwam te Nazareth, waar Hij opgevoed was, en ging, naar zijne gewoonte, op den dag des Sabbaths in de Synagoge, en stond op om te lezen.* Lukas IV: 16. *En Hij kwam af tot Kapernaum, eene stad van Galilea, en leerde hen op de Sabbathdagen.* Lukas IV: 31. En daar de opstanding van onzen Heer Jezus Christus op den eersten dag der week is geschied, heeft men in de Christelijke kerk dien dag voor den zevenden in de plaats gesteld. De Heer zelf, alvorens ten heme! op te varen, koos tot tweemaal toe den Zondag om Zijnen discipelen te verschijnen: *Als het dan avond was op denzelfden eersten dag der week, en als de deuren gesloten*

waren waar de discipelen vergaderd waren, om de vreeze der Joden, kwam Jezus en stond in het midden, en zeide tot hen: *Vrede zij ulieden.* Joh. XX: 19. En na acht dagen waren zijne discipelen wederom binnen, en Thomas met hen, en Jezus kwam, als de deuren gesloten waren en stond in het midden, en zeide: *Vrede zij ulieden.* Joh. XX: 26. In de Handelingen der Apostelen lezen wij dat Paulus den Zondag heiligde door het onderwijzen der Christenen. En op den eersten dag der week, als de discipelen bijeen gekomen waren om brood te breken, handelde Paulus met hen, zullende des anderen daags verreizen; en hij strekte zijne rede uit tot middernacht. Hand. XX: 7. Ook hij vermaant de discipelen in zijnen eersten brief aan die van Corinthe, om den eersten dag der week te kiezen óm iets op zijde te leggen van hetgeen zij bijeenkregen, om daarmede de behoeftige broeders te helpen. Voeg bij dat alles nog de verklaring van den Heer: *Meent niet, dat Ik gekomen ben, om de Wet of de Profeten te ontbinden; Ik ben niet gekomen om die te ontbinden, maar te vervullen.* Matth. V: 17. Dan zult gij mij moeten toestemmen, dat het moeilijk is om op dit punt de overeenstemming van het Oude en het Nieuwe Verbond te loochenen, en dat, wanneer men beide oplettend en opregt onderzoekt, men weldra tot de overtuiging komt, dat de Eeuwige, voor alle tijden en aan allen, de heiliging van een der zeven dagen heeft bevolen.

» Ik zeg het tegendeel niet, » mompelde Pieter; vervolgens riep hij, na eenige oogenblikken van aar-

zeling, met vastheid uit: » Werken is bidden, dat is nu mijne godsdienst.»

» Zulk eene godsdienst heb ik niet in den Bijbel gevonden,» hernam Kasper met ernst. » Ik las er wel in dat de mensch zijn brood moet eten in het zweet zijns aanschijns;» ik vond er deze verklaringen: *Die met eene bedriegelijke hand werkt, wordt arm.* Spreuk. X: 4. *Die zijn land bouwot, zal van brood verzadigd worden, maar die ijdelo menschen volgt, is verstandeloos.* Spreuk. XII: 11. *De weg des luiaards is als een doornheg.* Spr. XV: 19. *Die gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever, werkende wat goed is met de handen, opdat hij hebbe mede te deelen dengenen die nood heeft.* Efez. IV: 28. Ik weet dat het werken een belangrijke pligt is, hetgeen ook de Apostel Paulus ons door zijn voorbeeld heeft bewezen, daar hij, terwijl hij het Evangelie predikte, het tentenweven niet verzuimde; niemand heeft de magt zich daaraan te onttrekken; maar ik heb nergens gevonden dat het nakómen van dezen pligt ons van de vervulling van andere pligten ontslaat, en dat, door op één punt aan Gods wil te gehoorzamen, men het regt verkrijgt om dien op andere niet minder wezentlijke punten te verkrachten. Hetgeen eene verpligting is op de werkdagen, wordt ons des Zondags tot zonde gerekend, alleen daarom dewijl God gezegd heeft: *Zes dagen zult gij arbeiden en al uw werk doen.* Al het werk moet dus besloten blijven in de zes dagen tot werken bestemd, *maar de zevende dag is de Sabbath des Heeren uwes Gods, dan zult gij geen werk doen.* Werken is bidden, zegt gij, ge-

loof mij, buurman, dat is eene jammerlijke dwaling, welke ik zoo gaarne had dat gij zelf inzaagt. Het werk, niet waar? moet dienen tot ontwikkeling van kracht, arbeidzaamheid en sterkte; daardoor verschaffen wij ons voedsel, en de middelen om ons leven op deze aarde te onderhouden; maar het is niet genoeg dat wij onze ligchamelijke krachten ontwikkelen, en voor ons vlugtig bestaan hier op aarde zorgen; wij hebben ook eene ziel, die nooit zal te niet gaan en die het eerst en het meest onze dagelijksche zorg behoeft. Gij gevoelt het dus, mijn vriend, die ziel kan door het werk onzer handen niet verzorgd worden; ons beider bedrijf verschaft ons brood, het houden van onze boeken helpt ons in het besturen van onze kleine bezitting en verhindert ons dezelve te verliezen; maar hebben die bezigheden de kracht, *daardoor alleen*, om ons hart tot God te verheffen? Spreken zij van Zijne grootheid en goedheid? Doen zij ons afdalen in ons hart, om er ons de ellende van aan te wijzen? Kunnen wij door dezelve tot den Heer opklimmen, en Zijne onverdiende gaven leeren kennen? Boezemen zij ons vertrouwen en onderwerping in, ook in de dagen van beproeving? Schenken zij ons moed en hoop, wanneer moedeloosheid ons komt overweldigen. Troosten zij ons eindelijk, in alle omstandigheden van ons leven, en wordt in dezelve die kracht gegeven, die den mensch heiligt, vernieuwt, wedergeboren doet worden? Neen, zeg ik, gij weet het zoo wel als ik, bidden en werken zijn twee zaken die altijd vereenigd moeten wezen, maar die toch onderscheiden zijn. Het werk is een der duizend gevolgen van het bidden. Ook gij hebt dit kunnen

opmerken, buurman; de waarlijk godvruchtige man, die Gods wil zoekt te doen, die als in Gods tegenwoordigheid leeft en wiens gedachten onophoudelijk naar Hem uitgaan; zulk een mensch is noch traag, noch ledig; integendeel, het schijnt alsof zijne krachten nieuwe veërkracht hebben gekregen, en dat zijne werkzaamheid naar gelang van zijne godsvrucht vermeerdert. Maar zoude men kunnen zeggen dat het bidden een gevolg is van het werken? . . . . Men zoude moete hebben dit te bewijzen, want men kent helaas! maar al te veel handwerkslieden wier goddeloos gedrag en gevoelens eene dergelijke bewering ten eenenmaal logenstraffen."

» Ik ontken dit ook niet," viel Pieter bem in de rede, » en toch, kan ik mij moeilijk voegen naar uwen Zondag."

» Het zoude mij veel waard zijn, mijn vriend! om u te toonen dat mijn Zondag, zoo als gij dien noemt, niet alleen ook u beter zoude aanstaan dan gij denkt, maar tevens dat die opzettelijk voor u geschikt is, en zelfs zoo, dat uw hart, uwe ziel, uw geluk, zelfs uwe fortuin door deszelfs heiliging zouden winnen; en dat uwe driften, uwe vooroordeelen, uw verkeerd begrepen eigenbelang u alleen hinderlijk zijn in het erkennen van de waarheid van hetgeen ik u zeg. Gij kunt u moeilijk gewennen aan mijnen Zondag, maar wat mishaaft er u in, zeg mij dit openhartig." Pieter dacht eenige oogenblikken na, vervolgens zeide hij: » Vooreerst die rust, die ledigheid."

» Mijn vriend, ik heb gesproken van *rust*, niet van *ledigheid*; maar laten wij dit overstappen. De

rust mishaaft u, niet waar? Ik geloof, dat gij u bedriegt. Denk eens na, en gij zult zien dat zij u, zoo als mij, zoo als iedereen, nuttig en aangenaam is, gisteren nog kwaamt gij, uitgeput door vermoeidheid, u nederzetten op mijne bank, verklarende dat niets ter wereld u bewegen zoude den beitel weder op te nemen, en dat gij nu met zoo veel ijver werkt, moet dit niet daartoe strekken dat gij morgen ter feest zoudt kunnen gaan in het naburig dorp, en dus uwe gewone bezigheden voor eenen geheelen dag op zijde zetten? Bedenk het, dat er in de week zoo vele uren besteed worden om te praten, en dezen of genen te bezoeken, en zeg mij dan in waarheid of gij de rust haat? Nu wil God, dat men die verlorene oogenblikken bijeenbrengt om ze aan Hem toe te wijden; Hij verbiedt den mensch niet zijn werk te staken wanneer het hem te zwaar valt, maar Hij wil dat *al* het werk in zes dagen voleindigd zij, opdat men op den zevenden dag tot verademing kome, opdat de ziel, vrij van iedere zorg, vrij van elke stoffelijke bemoeijng, zich tot God verheffe om Hem dank te zeggen, Zijne vernieuwde goedheid af te smeeken en nieuwe krachten van Hem te vragen. Zie hier nu het verschil; hetzelfde is niet gelegen in het nemen van rust, maar in de wijze *hoe* dit te doen.

» Het zoude mij toch wat lang vallen, » hernam Martin, » om twaalf uren in het gebed door te brengen. Indien gij mij zedet dat de Zondag geschikt is om mij te ontspannen, mijne vrienden te zien, en nu en dan mijn genoegen te nemen, dan zoude ik u kunnen begrijpen; maar den geheelen dag met

ééne zaak bezig te zijn . . . . zie, dat zoude mij meer vermoeijen dan het werken."

» Gij verstaat mij niet, buurman! hetzelfde denkbeeld van ledigheid is u weder voor den geest; gij meent, met zoo vele anderen, dat de vervulling van onzen pligt, het gebed en het kerkgaan iets vervelends en eentoonigs in zich sluit; waarlijk, geloof mij, de Zondag van eenen Christen, overeenkomstig Gods bevel doorgebracht, verschaft meer waarachtige vreugde, dan het bijwonen van honderd feesten. Waart gij niet dikwijls verdrietig na den afloop van die dagen geheel aan het genot gewijd? Scheen alles u, bij uwe tehuiskomst, niet treurig en somber toe? en vindt gij niet, bij het onderzoeken van uw hart, overal leegte en wroeging; terwijl gij den volgenden dag, in plaats van uw werk blijmoedig weder op te vatten, dit met afkeer deedt, waardoor het niet best ging, en u nog meer ontstemde? dat waren de vruchten van eene rust naar de wereld. Nu zal ik u de vruchten aantoonen van eene rust naar God, gelijk onze Heer Jezus ons dit door Zijn voorbeeld heeft bewezen. Onze Goddelijke Meester koos den rustdag om in den tempel te lezen; ook op dien dag gaan wij naar de kerk om Gods woord te hooren, en dewijl de ziel niet eensklaps van ijdele tot ernstige gedachten kan overgaan, zonder gevaar te loopen van zich bij de eerste te bepalen, staan mijne vrouw en ik des Zondags-morgens vroeg op, om nog een uurtje ter onzer beschikking te hebben voor dat de kerk begint; in dien tijd lezen wij met onze kinderen de Heilige Schrift, verklaren hun de moeilijke plaatsen en trachten hen eenige verzen te

doen onthouden. Die oogenblikken, mijn vriend, gaan zoo gelukkig voorbij, er is voor ouders zooveel voldoening in, hunne kinderen tot den Heer te brengen, opdat Hij dezelve zegene, gelijk Hij dit voormaals deed. Hierna begeven wij ons naar de kerk, alwaar wij ons vereenigen met onze broeders, om gezamenlijk God te verheerlijken, dezelfde levendmakende woorden in onze harten op te nemen, en de vervulling te erlangen van deze belofte van den Heer: *Want waar twee of drie vergaderd zijn in Mijnen naam, daar ben Ik in het midden van hen.* Matth. XVIII: 20. Wij weten, dat onze Verlosser de zieken ook op den Sabbathdag bezocht en genas: daarom beijveren wij ons om onze hulpbehoevende broeders bij te staan, en wij smaken daardoor een geluk, dat ik u moeijelijk kan beschrijven. O! waar beseft men meer de oneindige waarde van Gods magt, liefde en barmhartigheid, dan aan een ziek- en sterfbed? waar voelt men zich meer als bezielde door geloof, liefde en hoop? De Schrift zegt: *Waakt dan, want gij weet niet, in welke ure uw Heer komen zal.* Matth. XXIV: 42. De werkdagen leveren, zoo als gij weet, slechts weinige oogenblikken van rust op, en, hoewel men iederen morgen en iederen avond eenigen tijd moet afzonderen om te bidden en over zich zelve na te denken, zoo is dit toch niet mogelijk, gelijk men het wel zoude wenschen, en daarom is de rustdag bij uitnemendheid geschikt om tot ons zelve in te keeren, voor God ons gedrag gedurende de geheele week open te leggen, en te onderzoeken welke beginselen en drijfveren ons daarbij bestuurd hebben. Dan beseffen wij eerst tot welken

graad het hart des menschen bedorven en de lankmoedigheid des Heeren groot is. Dat zelfonderzoek boezemt ons haat tegen de zonde, liefde en dankbaarheid jegens den Oneindige, en bij de overtuiging van onze zwakheid, een vast vertrouwen op zijne kracht, waardoor onze ziel in staat wordt gesteld met vernieuwde kracht, met hoogere geestdrift, en met onwankelbaar vertrouwen haren weg te vervolgen. Bij het vallen van den avond wandelen wij bij schoon weder in de heerlijke natuur, verheffen daarbij ons hart tot den Schepper; aan Hem denkende schijnt iedere bloem ons schooner, iedere boom frisscher, elke ster schitterender toe; de natuur is prachtiger en ontzagwekkender, en alles wat ons omringt verkondigt ons den lof des Heeren. Aan het einde van zulk eenen gelukkigen dag is het ons behoefte God te danken, die ons denzelven schonk, en wij eindigen onze dankzegging door het aanheffen van een gezang.

Ik kan u verzekeren, mijn vriend! dat die dag met verlangen door ons te gemoet wordt gezien, dat dezelve altijd te spoedig voorbijgaat, en dat men met wroeging terugdenkt aan de vroeger ontheiligde Zondagen; dan eerst wordt het ons onbegrijpelijk hoe men zich voor dien tijd tevreden heeft kunnen stellen met des morgens te werken, en het overige gedeelte van den dag in ijdele verstrooiingen door te brengen. En wanneer ik u zeide met hoeveel ijver men gedurende de week werkt, hoe de gedachte aan de Goddelijke hulp moed en kracht verleent; hoezeer men over zich zelven de wacht houdt en er naar tracht om zondige gedachten verwijderd te houden, wetende

dat men zich des Zondags rekenschap moet geven zoowel van daden als van innerlijke bewegingen. Waarlijk, mijn vriend! ik heb eerst den waren vrede en het waarachtige geluk leeren kennen na het heiligen van den Zondag. Vóór dien tijd bleef ik vreemd aan den wil van God, mijn hart was niet doordrongen van de wijsheid en goedheid van dien wil, ik betrachtte dien niet; maar na het wijden van den Zondag aan het hooren en lezen van Gods Woord, kreeg ik een inzicht in den wil des Heeren, en werd denzelfen mij dierbaar; van nu aan maakten twist, verdriet, wanorde, onrust, in één woord, al wat den vrede verstoort, plaats voor tevredenheid en kalmte. Mijne vrouw, mijne kinderen en ik hebben elkander hartelijk lief, wij zijn vereenigd door hetzelfde geloof in God en Christus, en zulk eene genegenheid schenkt alleen blijvend genot, hetwelk wij ook aan den Zondag hebben te danken. De Zondagen, o! mijn vriend! zijn voor ons ladders, die wij beklimmen om ons nader tot God te brengen, en daar van God alles uitgaat wat goed en heerlijk is, zoo wordt ons geloof iedere week gesterkt, ons geluk vermeerderd, en de zegeningen, aan de heiliging van dien dag verbonden, overladen ons. *Indien gij uwen voet van den Sabbath afkeert, van te doen uwen lust op Mijnen heiligen dag; en indien gij den Sabbath noemt eene verlustiging, opdat de Heer geheiligt worde, die te eeren is; en indien gij dien eert, dat gij uwe wegen niet doet, noch uwen eigen lust niet vindt, noch een woord daarvan spreekt: dan zult gij u verlusten in den Heer, en ik zal u doen rijden op de hoogten der aarde, en ik zal u spij-*

zigen met de erve uwes vaders Jakobs; want de mond des Heeren heeft het gesproken. Jesaias LVIII: 13, 14."

Pieter was zigthaar aangedaan, hij wilde zich echter niet zoo spoedig laten overtuigen, hij was in strijd met zijn hart, en zeide na eenige oogenblikken van stilte: » Men moet voor het onderhoud zijner kinderen zorgen; indien men des Zondags niet werkt, waar zal men dan menschen vinden, die van ons werk gediend willen zijn? »

» Ziedaar, » zeide Kasper, de hand van zijnen vriend nemende, » een der grootste zwaarigheden die men tegen het vieren van den Zondag heeft; en toch is dezelve gemakkelijk weg te nemen. Men moet voor zijn gezin zorgen, niet waar? en gij meent dat het staken van ons werk voor éénen dag de vervulling van dien pligt onmogelijk zou maken. Gij vergist u daarin: ook gij weet het, dat de handwerkslieden, die zich niet laten gelegen liggen aan het vieren van den Zondag, dikwijls nog Maandag en Dingsdag feest vieren, gij weet dat zij dikwijls voor den avond hun werk eindigen, om naar eene herberg te gaan, en dat zij dus, alles goed berekend, wel dertien of veertien uren meer verliezen door het ontheiligen van den Zondag, dan dit het geval zoude zijn met dien te vieren, zonder nog de verteringen te berekenen die zulk een gedrag onvermijdelijk naar zich sleept.

» Het is waar, » zeide Martin zacht, » ik weet dit bij ondervinding. »

Daarbij is het onmogelijk dat de aannemers geen werkman zouden willen hebben die den Zondag heiligt; oordeel zelf, wien zoudt gij verkiezen, een ijve-

rig, werkzaam, ernstig mensch, die des morgens vroeg op de werkplaats kwam om er eerst laat van daan te gaan, die zich aan geene buitensporigheid overgaf, en dus meer werkte dan twee anderen, maar weigeren zoude het vierde Gebod te overtreden; of een van dezulken die onophoudelijk gaan en komen; veel leven maken, hemel noch aarde eerbiedigen, van niets eene gewetenszaak maken, noch van het ontheiligen van den Zondag, noch van het ledigloopen in de week. Zoude uwe keus twijfelachtig zijn? Gij vreest dat het werk u ontbreken zal, welligt in het eerst; maar wanneer men u heeft leeren kennen als iemand van beginselen, die aan zijn geestelijke behoeften den voorrang geeft, die nooit zijnen pligt opoffert aan zijn belang of aan zijn genoegen, dan zal men vertrouwen in u krijgen, en overtuigd worden dat, die zoo Gods wil en wetten eerbiedigt, ook eerlijk, werkzaam en ijverig moet zijn; en gij zult werk krijgen, buurman. Ook mij is het zoo gegaan; in de eerste maanden heb ik er door geleden, maar nu, Goddank! heb ik meer werk dan mij ontnomen werd, zoodat ik naauwelijks aan de bestellingen kan voldoen. Gij ziet dus, dat onze gehoorzaamheid in dit opzigt aan Gods wil voor ons tijdelijk belang geene opoffering eischt, maar wel het tegendeel; doch verre zij het van mij, om daaruit de redenen te putten die mij nopen zouden den Zondag te heiligen. Mijne beweegredenen, mijn vriend, zijn overeenkomstig den uiterlijken wil des Heeren. Hij heeft het gezegd, dus moeten wij volgen, welke ook de gevolgen daarvan zijn mogen.

Er is geen geloof, geen Christelijk leven, geene

gemeenschap met God mogelijk, zonder eene onderwerping die niet vraagt waarom, zonder eene geheele en vertrouwelijke overgave. Het vertrouwen moet ons ondersteunen, zoodat wij ons geheel aan Hem overgeven, gelijk het kind aan zijne moeder, en zonder vrees de moeilijkste hinderpalen te ontmoet gaan. God heeft gezegd: *gij zult den Rustdag heiligen*. Hij heeft dit gezegd zonder eenige beperking, en daarom heilig ik den Zondag, en al moest ik er om lijden, al moest ik tallooze ontberingen doorstaan, ik gehoorzaam met vast vertrouwen, omdat ik het weet, dat mijn God almachtig en goedertieren is, omdat ik het vast geloof, dat, al zoude de geheele wereld mij verlaten, Hij mij nabij zoude blijven, en dat die God, die de leliën des velds kleedt, en de vogelen des hemels voedt, mij tegen zijnen wil geen gebrek zoude laten lijden.

» Wat zijt gij gelukkig!» zeide Martin met aandoening; » gij hebt het goede deel gekozen, maar gij zijt ook moedig, gij bekommert u niet om lietgeen u aangenaam of onaangenaam is, gij stoort u niet aan het gepraat van dezen en de spotternij van genen... maar ik voel mij niet krachtig om dat alles te verdragen.»

» Wat dunkt u het verstandigste, de goedkeuring der menschen of die van God na te jagen? Wiens is de magt, en de wijsheid, en de liefde, den menschen of Gode? .... Wie zal ons eenmaal rigten, de menschen of God, en aan wie zal het ons dan beter zijn in dit leven gehoorzaamd te hebben? Men moet eene keus doen: want wat de Heer wil, verwerpen de menschen; men kan niet hopen den heiligen, regt-

vaardigen, volmaakten God te voldoen en ter zelfder tijd de zondige en bedorvene menschen.

» Er is hier geene weifeling mogelijk, » hernam Pieter, het hoofd buigende, » maar . . . . wat al zwaarigheden! . . . . »

» Zoo is het, mijn vriend! » riep Kasper uit, » er is hier geene weifeling mogelijk, er zijn opofferingen aan verbonden, wij moeten ons medelijden, verachting, ja dikwijls beledigingen getroosten, maar weifelen, neen, dat nooit. En zouden wij niet gaarne eenige moeite over hebben ter liefde van onzen Verlosser, die leed en stierf, om ons met God te verzoenen? Worden wij daartoe niet ondersteund door dien Heer, die iedere last, met het oog op Hem gedragen, in blijdschap verandert? Ondervinden wij geene inwendige voldoening door de gedachte, dat wij Gods weg bewandelen, dat wij reeds hier op aarde dat leven van gehoorzaamheid, van liefde, van heiligheid in ons eenen aanvang doen nemen, hetgeen wij aan de overzijde des grafs zullen voortzetten, en dat ons van eeuwigheid tot eeuwigheid onuitsprekelijk gelukkig zal maken? Ja, mijn vriend, gij zult veel moeten lijden en strijden; maar het is ook onmogelijk zonder strijd en moeite tot vernieuwing des harten te komen. Wanneer uwe makkers u bespotten, bid dan voor hen; als het werk u ontbreekt, vertrouw op den Heer; indien uwe vrouw u miskent en hare verwijtingen bij die van anderen voegt, dan zal dit leed uw hart meer grieven dan al het andere; welaan, mijn vriend! draag ook die smart den Heer op, bid Hem om Zijne hulp en zoek uwe vrouw te winnen door uw voorbeeld, uwe zachtheid en uwe

liefde. Ook in mijne woning heeft de onrust en de oneenigheid langen tijd gewoond, ik heb beledigingen en spotternijen ondervonden, en verscheidene maanden bleef ik zonder werk, zoodat mij menigmaal de moed ontzonk, en al de beloften van het Evangelie noodig waren om mij tot rust en kalmte te brengen. Mijn vriend, ik heb dat alles doorgestaan, niet door mijnen moed en mijne kracht, maar ondersteund door den Heer, wiens magt en liefderijke hulp mij altijd nabij was, en ook u niet ontbreken zal. God zal u kracht geven, vraag het Hem, Hij zal u zegenen gelijk Hij mij gezegend heeft, en gij zult eene vreugde smaken door de overtuiging, dat gij Gods wil volbrengt, eene zaligheid, die alle opoffering vergoedt en door de wereld niet gekend wordt."

Pieter wischte zich eenen traan uit het oog, en zeide met diep bewogene stem: » Dank, mijn vriend! nogmaals dank; nog dezen avond zullen wij in den Bijbel lezen, en van nu aan zullen de Zondagen niet meer mij, maar den Heer toebehooren."

A. 24314 06

Bij de Drukkers en Boekverkoopers M. Wijk & ZONNEN
zijn verkrijgbaar de volgende Kleine Stukjes:

	Cents.		Cents.
1. Levensgeschiedenis van Peter Lohbeck	15	58. Sterfgevallen van zeven bekeerde Heidenen	10
2. De welbestede Stuiver	10	59. Levensloop van G.L. Töpfer	07½
3. De Wever uit Welsh	07½	60. Eenige bijzonderheden uit het leven van Morrison	15
4. De kleine Bewoner van het Auvergnésche Gebergte	10	61. Lydia S... (Een authentiek Verhaal)	07½
5. Arme Sara, of de Indiaansche Vrouw	07½	62. Hugo Bouren	07½
6. De jonge Hutbewoonster	22½	63. De Christelijke viering van den Zondag	05
7. Opwekking te Elberfeld	05	64. Henry Obookiab, inboorling der Sandwicks-eilanden	10
8. De Iersche Boer	10	65. De Zendingelingen in Groenland	15
9. Elisabeth Cunningham, eene ware geschiedenis	20	66. Het bezoek bij een kranke	15
10. Geschiedenis van John Robbins, de Matroos	10	67. Twee Brieven van een' Leersaar in Zuid-Afrika	15
11. Uitbreiding van de Parabel	10	68. Polycarpus	10
12. Het Leven van Kolonel Jacob Gardiner	17½	69. Als God werkt, wie zal dan keeren?	15
13. De Strouwers-dochter	10	70. De Soldaten-dochter	10
14. De Bode met goede tijding	15	71. Het gelukkige Sterfbed	10
15. Jansje Allan	16	72. De weg en het middel	15
16. Zonderlinge tusschenkomst der Voorzienigheid	07	73. De Gast zonder Bruiloftskij	07
17. Levensber van Amelia Gale	10	74. Treffend voorbeeld	07
18. Sara Hill, de leerling van de Zondagschool	15	75. Levensschets van Blumhardt	15
19. De Geschied. van Mary Smith	12½	76. Hadara, een jong Abyssiniër	04
20. De Dorps-predikant	10	77. De Oude Geneesheer	10½
21. De waarheid en uitwerkselen van het Evangelie	10	78. Roepstem des Heeren	15
22. Kracht des geloofs, bij treffende beproeving	19	79. Anna Walsh	07½
23. Herman de Houtbakker	12½	80. Eerste zending te St Thomas	15½
24. De laatste uren van John Cowper	10	81. Thirza, of de aantrekkingskracht van het Kruis	20
25. Het einde van den tijd	10	82. Merkwaardig voorbeeld van vroege Godsvrucht	07½
26. Wat God bewaart, is wel bewaard	15	83. De Russische Kleermaker	07½
27. Wie zijt gij? Wat hebt gij te doen?	10	84. Eenige kenmerken van een kind Gods	07½
28. De Wederbaan van het Kasteel	12½	85. Overtuiging verwaarlood	12½
29. Eben-Haëzer in Latakko	10	86. Een woord aan jonge Moeders	07½
30. Eenige berigten van Indiaansche Bekeerlingen	10	87. De onbekende Zending	04
31. De Christen-feesten	05	88. Hot leven en sterven van Mevrouw Rumpff	10
32. Verhaal van twee reizende Predikers	07½	89. Opmerkelijke leiding Gods	07½
33. De Tijd en de Eeuwigheid	10	90. Een nieuw Traktantje	10
34. Kort en boelz. Berigten aan allen	10	91. De vrome Landman	07½
35. Levensloop van Johan Coenraad Ter Linden	07½	92. Ernstige gedachten over de Eeuwigheid	07½
36. Een Beroep op het hart	12½	93. Maria	10
37. Trekken uit het leven eens Landmans in den Elzas	10	94. William	07½
		95. De bejaarde Christen in het Gasthuis	05
		96. Lord Teignmouth	10
		97. Leven van Schwartz	08